

Věstonická operátorka

V příspěvku 11 jsem konstatoval, že už během prvních dvou týdnů fungování záložky AntiSOFSEM se mi, hlavně díky e-mailům od vás, začaly některé zasuté vzpomínky vynořovat a slíbil jsem, že se o ně s vámi podělím. Od té doby uplynuly další tři týdny, vybavily se další vzpomínky, takže je čas, abych svůj slib začal plnit.

Začnu prvním AntiSOFSEMem. Na konci dubna, když jsme začínali se sběrem vzpomínek, jsem si z něho nepamatoval vůbec nic. Pavel Kalášek mi o něm v e-mailu napsal:

Na prvopočátky si pamatuji. Moje "panelová diskuse" byla kousek od fiaska, ale Ty jsi do toho vstoupil "zvenku" a natrhl nám všem kanduš, čímž byl vlastně Antisofsem zachráněn a zrozen.

To vzbudilo mou zvědavost a snažil jsem si vzpomenout, co že jsem to tehdy říkal. Ptal jsem se ho, když jsme se později sešli na kafi, ale on si obsah mého vystoupení také nepamatoval, říkal jen, že má dojem, že jsem tehdy nějak parodoval Jiřího Hořejše. A moje paměť pořád nic. (Znáte to také?)

Obrat nastal až když napsala Helena Puchýřová Mirkovi Bartoškovi a zmínila se, že jsem na 1. AntiSOFSEMu měl "historický" výklad o užívání počítačů v prehistorii. V tu chvíli se mi v paměti něco pohnulo. Zavola jsem Helenu a ptal se, jestli si pamatuje něco víc. Vzpomněla si na příklad s meandry. Všechno to najdete v jejím příspěvku č. 20. Pak se mi vybavil rámeček celého toho vystoupení. Byla to parodie. Ale ne parodie nějakého přednášejícího ze SOFSEMu, ale parodie Ericha von Däniken. Jeho kniha Vzpomínky na budoucnost tehdy byla nesmírně populární, a i u nás našel své příznivce. Zastával názor, že v minulosti Zemi navštívili mimozemšťané a že zde položili základy civilizace. Z té pozice vysvětloval záhadné kresby na náhorních plošinách v Latinské Americe, ale například i některé biblické texty.

Na jeho stanovisko jsem se postavil a dovozoval jsem, že výpočetní technika, kterou všichni považují za ovoce nejnovější doby, tu ve skutečnosti byla dávno, dokonce v pravěku, jak dokazují nejrůznější památky. Například meandry, na něž si vzpomněla Helena, nebyly nic neříkajícími ornamenty, ale zobrazením děrných pásek.

Snažil jsem si teď vzpomenout na další příklady, ale vzpomněl jsem si jen na jeden. Na věstonickou Venuši. Ta tam samozřejmě nemohla chybět. Na řadu se v mém vystoupení dostala až po sérii podobných příkladů, jako byly už zmíněné meandry. Během nich jsem se dostával do varu, a když jsem dospěl k věstonické Venuši, už jsem jen těžko skrýval, jak mě zlobí lidská tupost. Připomněl jsem, jaká vysvětlení, co věstonická Venuše znázorňuje, můžeme slyšet: je symbolem plodnosti, symbolem bohyně Matky, dokonce fetišem pro ženy. Slyšíme spoustu krkolomných vysvětlení. Přitom vysvětlení je tak prosté - je to soška pravěké operátorky samočinných počítačů.

Lidé se tomu smáli. Někteří možná proto, že je rozesmály předchozí body, někteří z úlevy, jak je to vlastně jednoduché.

Kromě zmíněných bodů tam zřejmě bylo i několik bodů podaných v obráceném gardu: něco, co je dnes považováno za zcela nový výsledek, je ve skutečnosti zmiňováno už v dávné historii. Matně si vzpomínám, že několik takových výsledků jsem si vypůjčil z přednášky Jiřího Hořejše.

I takováto děravá rekonstrukce zmíněného vystoupení ukazuje dvě věci. Zaprvé, nešlo o parodii něčeho ze SOFSEMu. Tak to bylo i u většiny pozdějších vystoupení. Zadruhé, vztah k sofsemovským vystoupením většinou vypadal tak, že jsme si z nich něco vypůjčili a pojednali to po svém. Až do krajnosti to bylo dovedeno ve vystoupení, které připomněl Přemek Fiala ve svém

příspěvku 4, a k němuž teď připojím krátký komentář.

Šlo o vystoupení, pro něž jsem si od Honzy Staudka vypůjčil celou jeho prezentaci. Měl výbornou přednášku o lokálních sítích s krásně vypracovanými slajdy. Vypůjčil jsem si od něj prezentaci tak, jak byla. Jen úvodní slajd jsem vyměnil. On měl na svém nadpis Lokální sítě, já jsem měl nadpis Síť lokálů. On mluvil o počítačích, já o hospodách. To, co jsem říkal, jsem vysvětloval pomocí jeho slajdů, jednoho po druhém.

Dosti často se uvádí, že AntiSOFSEM byl pásmem parodií přednášek ze SOFSEMu a písniček. Oba zmíněné příklady, které se nám teď podařilo povytáhnout ze zapomnění, ukazují, že to není úplně přesné.